

Text č. 1

L. N. Tolstoj: Ovce a vlk

Ovce sa pásli pri lese a tri zvedavé jahniatka odbehli od krdľa.

Stará ovca im vraví:

„Neodbiehajte, jahňatá, za nešťastím netreba ďaleko chodiť.“

Vlk, čo stál za kríkom, však povedal:

„To nie je pravda, jahňatá. Stará ovca nemá pravdu, nohy jej neslúžia, závidí vám. Len si behajte po celej lúke.“

Jahňatá tak aj urobili.

Odbehli od krdľa, vlk ich lapil a bolo po jahniatkach.

Nasledujúce úlohy 1 – 10 sa viažu na text č. 1

1. Text prvej ukážky je: (1b)

- A. ľudová rozprávka
- B. ľudová balada
- C. bájka
- D. poviedka

2. Podľa rovnakého vzoru sa skloňujú podstatné mená: (1b)

- A. vlk, ovce, krdel'
- B. nohy, lúka, pravdu
- C. jahniatka, krdľa, kríkom
- D. jahňatá, nešťastie, les

3. Prvá veta v texte č.1 je: (1b)

- A. prirad'ovacie súvetie
- B. jednoduchá veta
- C. podrad'ovacie súvetie
- D. jednočlenná veta

4. Číslovka tri sa skloňuje podľa vzoru: (1b)

- A. dub
- B. cudzí
- C. päť
- D. má osobitné skloňovanie

5. K spodobovaniu spoluhlások dochádza v slovách: (1b)

- A. ovca, krdľa
- B. pravda, vlk
- C. však, ovca
- D. ovca, vlk

6. Zvýraznené vety sú napísané správne, lebo (1b)

- A. je to výnimka z rytmického krátenia
- B. je to zápis priamej reči
- C. je to prehovor rozprávača
- D. ani jedna možnosť nie je správna

7. V bájkach často vystupujú zvieratá, ktoré majú ľudské vlastnosti. Tento jav sa nazýva (1b)

- A. metafora
- B. personifikácia
- C. anafora
- D. prirovnanie

8. Vypíš z textu 1 zdobeninu a 1 slovo so slabikotvornou spoluhláskou: (2b)

9. Napíš vlastnými slovami ponaučenie, ktoré vyplýva z textu ukážky 1: (2b)

10. Urč slohový postup ukážky č.1: (1b)

Text č.2

Milan Rúfus: Prepáčte

A mnohé veci hovoril som nerád.

Akoby slová o nich prechádzali mi
cez popraskané pery, bolievalo to.

Bolievalo a musel som.

Prepáčte, nemohol som odísť odtiaľto
ako ryba na nevianočný stôl:

chvíľu akoby sa aj bránila a potom

už iba čaká úder kladiva.

Nevedel som byť mŕtvy,
taký celkom, a tak už zaživa.

Prepáčte mi to.

Nasledujúce úlohy 11 – 20 sa viažu na text č. 2

11. Autor ukážky využil (1b)

- A. satiru a paródiu
- B. láskavý humor
- C. odborné termíny
- D. prirovnania a epitetá

12. Veršový presah sa nachádza v možnosti: (1b)

- A. A mnohé veci hovoril som nerád.
- B. Prepáčte, nemohol som odísť odtiaľto
ako ryba na nevianočný stôl:
- C. Prepáčte mi to.
- D. Nevedel som byť mŕtvy,
taký celkom, a tak už zažíva.

13. V ktorej možnosti sa nachádza nezhodný prívlastok? (1b)

- A. už iba čaká úder kladiva
- B. cez popraskané pery, bolievalo to.
- C. ako ryba na nevianočný stôl
- D. taký celkom, a tak už zažíva

14. Zvýraznené vety sú (1b)

- A. dvojčlenné úplné
- B. jednočlenné menné
- C. dvojčlenné s nevyjadreným podmetom
- D. priraďovacie súvetia

15. V texte sa nenachádzajú : (1b)

- A. rozvité vety
- B. oznamovacie vety
- C. vety v minulom čase
- D. nedokončené vety

16. Autor patrí medzi predstaviteľov: (1b)

- A. súčasnej slovenskej poézie
- B. štúrovských básnikov
- C. súčasných dramatikov
- D. predstaviteľov literárnej moderny

17. Urč gramatické kategórie slovesa *bolievalo*: (6b)

18. Akým slovotvorným postupom je utvorené sloveso *prechádzali*? Vytvor týmto postupom ešte jedno sloveso: (2b)

19. Nájdi v ukážke a vypíš 2 slová, ktoré sa rýmujú: (2b)

20. Vlastnými slovami sformuluj, čo máme básnikovi prepáčiť: (2b)

Text č. 3

Daniel Hevier: Diktátor – Diktáty na výkričník

Cisár vyhlásil: „Nech sem prídu všetci vojaci!“
Pisár zapísal: „Nech sem prídu všetci pajáci!“
Cisár vyhlásil: „Nech sa ozbroja až po zuby!“
Pisár zapísal: „Nech sa každý zazubí!“
Cisár vyhlásil: „Nech sa chystajú do vojny!“
Pisár zapísal: „Nech sú všetci spokojní!“
Cisár vyhlásil: „Dobijeme celý svet!“
Pisár zapísal: „Zasadíme krásny kvet!“
Cisár vyhlásil: „Všetko bude vo vojne!“
Pisár zapísal: „Všetko bude pokojné!“
Cisár vyhlásil: „Každý vojak puškou mier!“
Pisár zapísal: „**Každý vojak chráň si mier!**“
Cisár prečítal, čo pisár zapísal a rozčúlil sa: „Čo si hluchý?“
Pisár odvetil: „Hej, sú tam muchy!“
Cisár soptil: „Pôjdeš do basy!“
Pisár zamľaskal: „Mám rád klobásy!“
Cisár zúril: „Dám ťa obesit’!“
Pisár zažiaril: „Vy ma chcete potešiť?“
Cisár dupal: „Dám ťa popraviť!“
Pisár sa potešil: „Kto ma dáva pozdraviť?“
Cisár penil: „Budeš o hlavu kratší!“
Pisár zatlieskal: „To je práma, že prídu aj vaši!“
Cisár besnil: „Mňa z teba trafi šľak!“
Pisár poznamenal: „Nech je tak!“
A bolo po cisárovi.

Nasledujúce úlohy 21 – 30 sa viažu na text č. 3

21. Štýl textu ukážky č. 3 je: (1b)

- A. umelecký
- B. náučný
- C. hovorový
- D. rečnícky

22. Typické pre tento štýl je: (1b)

- A. využívanie umeleckých prostriedkov, subjektívnosť, obrazné pomenovania
- B. presnosť, objektívnosť, vymenúvanie vlastností
- C. zvolania, knižné slová, cudzie slová
- D. hovorové a nespisovné slová, jednoslovné pomenovania

23. V texte sa nachádzajú štylisticky príznakové slová, sú to: (1b)

- A. kvet, zuby, muchy, hlava
- B. klobásky, svet, pozdraviť, zúril
- C. pajáci, šľak, soptil, príma
- D. pisár, vojaci, cisár, mier

24. Vo zvýraznenej vete sú tieto vetné členy: (1b)

- A. nezhodný prívlastok, vyjadrený podmet, neslovesný prísudok, predmet
- B. zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, slovesný prísudok, predmet
- C. nezhodný prívlastok, nevyjadrený podmet, slovesný prísudok, príslovkové určenie miesta
- D. zhodný prívlastok, nevyjadrený podmet, prísudok, príslovkové určenie spôsobu

25. Pre ktoré podstatné meno platí: *genitív, singulár, ženský rod, vzor žena?* (1b)

- A. do vojny
- B. vo vojne
- C. o hlavu
- D. puškou

26. Podčiarknuté vety v ukážke č.3 obsahujú: (1b)

- A. poetizmy – básnické slová
- B. historizmy – zastarané slová
- C. termíny – odborné slová
- D. frazeologizmy – ustálené slovné spojenia

27. Z textu vypíš 3 synonymá k slovesu *rozčúlil sa*: (3b)

28. Z textu vypíš *osobné zámená* a urč ich *pád*: (4b)

29. Vypíš z textu 5 *prídavných mien*, ktoré sa skloňujú podľa rovnakého vzoru: (5b)

30. Vysvetli význam slovných spojení „*každý sa zazubí*“ a „*o hlavu kratší*“: (2b)

KONIEC TESTU!